

MINISTERSTWO
FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027

wersja 1

Warszawa, 2022

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska

Spis treści

Spis treści	2
Spis skrótów i pojęć	3
1. Opis układu priorytetów	6
1.1 Priorytet 1: Skuteczne instytucje	6
1.1.1 Opis planowanych działań	6
1.1.2 Główne grupy docelowe	9
1.1.3 Wskaźniki	10
1.1.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji	11
1.2 Priorytet 2: Skuteczni beneficjenci	13
1.2.1 Opis planowanych działań	13
1.2.2 Główne grupy docelowe	16
1.2.3 Wskaźniki	16
1.2.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji	18
1.3 Priorytet 3: Skuteczna komunikacja	19
1.3.1 Opis planowanych działań	19
1.3.2 Główne grupy docelowe	20
1.3.3 Wskaźniki	20
1.3.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji	20
2. Plan finansowy Programu	22
2.1 Środki finansowe w rozbiu na poszczególne lata	22
2.2 Środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe	23
3. Instytucje Programu	25
4. Partnerstwo	28
5. Komunikacja i widoczność	33
6. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami	38
Załączniki do Programu	39

Spis skrótów i pojęć

CST – centralny system teleinformatyczny

DNSH – zasada „nie czyń poważnych szkód”

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

FE – Fundusze Europejskie

FGI – zogniskowany wywiad grupowy

IA – Instytucja Audytowa

IDI – indywidualny wywiad pogłębiony

IF – instrumenty finansowe

IIT – inny instrument terytorialny

IP – instytucja pośrednicząca

IP2 – instytucja pośrednicząca drugiego stopnia

IWT – Instrument Wsparcia Technicznego

IZ – instytucja zarządzająca

jst – jednostka samorządu terytorialnego

KE – Komisja Europejska

KM – komitet monitorujący

KPM – Krajowa Polityka Miejska

KSRR – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

OSI – obszary strategicznej interwencji

PE – Parlament Europejski

PIFE – Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

PIM – Partnerska Inicjatywa Miast

PO PT oraz PO PT 14-20– Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska

PPP – partnerstwo publiczno-prywatne

Program – program Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027

PT – pomoc techniczna

PT FE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027

RRF – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (ang. Recovery and Resilience Facility)

SL 2014 – krajowy system informatyczny na lata 2014-2020

SOR – Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

SUMP – zrównoważone plany mobilności miejskiej (ang. sustainable urban mobility plans)

TAIEX – instrument Komisji Europejskiej służący wymianie wiedzy eksperckiej między organami administracji publicznej (ang. Technical Assistance and Information Exchange)

twinning – współpraca bliźniacza dla administracji publicznej

UE – Unia Europejska

UP – Umowa Partnerstwa

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZZL – zarządzanie zasobami ludzkimi

Pojęcie	Objaśnienie
partnerzy	w rozumieniu art. 8 rozporządzenia ogólnego
partnerzy spoza administracji	partnerzy społeczni, gospodarczy oraz podmioty społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacje pozarządowe
rozporządzenie ogólne	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus,

	Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszy Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.)
rozporządzenia tematyczne	rozporządzenia dla których rozporządzenie ogólne określa wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji
regiony słabiej rozwinięte	regiony, których PKB na mieszkańca jest niższy niż 75 % średniego PKB UE-27
regiony w okresie przejściowym	regiony, których PKB na mieszkańca wynosi między 75 % a 100 % średniego PKB UE-27
regiony lepiej rozwinięte	regiony, których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 100 % średniego PKB UE-27

1. Opis układu priorytetów

1.1 Priorytet 1: Skuteczne instytucje

1.1.1 Opis planowanych działań

1. Upowszechnienie nowoczesnych metod ZZL.

Zapewnienie ciągłości funkcjonowania kadr w perspektywie do 2029 roku wymaga kompleksowych i nowoczesnych działań rozwojowych opisanych m.in. w „Planie zarządzania zasobami ludzkimi dla instytucji administracji publicznej zaangażowanych we wdrażanie polityki spójności na lata 2021-2027” i zakładających m.in.:

- zapewnienie stabilnego, odpornego na zmiany systemu finansowania wynagrodzeń i podnoszenia kompetencji pracowników;
- zapewnienie ścieżki rozwoju dla pracowników;
- wzrost efektywności procesów ZZL, w tym:
 - budowanie wizerunku (employer branding),
 - monitorowanie satysfakcji pracowników – badania ankietowe oraz rozmowy z odchodzącymi pracownikami (exit interview),
 - wsparcie modernizacji i cyfryzacji procesów ZZL,
 - program wdrożenia (onboarding) dla nowych pracowników,
- promowanie elastycznych i atrakcyjnych form pracy i rozwój świadczeń pozapłacowych;
- dbanie o dobrą atmosferę w pracy i promowanie nowoczesnych technik zarządzania zespołem;
- wprowadzenie na poziomie całego systemu wdrażania funduszy zasady równego traktowania, zapobiegania dyskryminacji oraz zarządzanie różnorodnością.

2. Finansowanie działań zapewniających sprawny system wdrażania FE.

Planowane działania mają zapewnić sprawny system zarządzania i administrowania FE, poprzez m.in.:

- stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków pracy umożliwiających realizację zadań wynikających z rozporządzenia ogólnego i rozporządzeń tematycznych;
- budowę, wdrożenie i utrzymanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną)¹, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej;
- rozwój kultury ewaluacyjnej (m.in. konferencje, publikacje, szkolenia i studia podyplomowe);
- wsparcie eksperckie (m.in. ekspertyzy, analizy, badania, ewaluacje);
- wsparcie debat z udziałem partnerów spoza administracji w strategicznych kwestiach dla polityki spójności i rozwoju, np. polityka przestrzenna i jej wpływ na planowane interwencje;
- promowanie współpracy transgranicznej i międzynarodowej np. w ramach instrumentów TAIEX, twinning, Peer2Peer;
- finansowanie działań zapewniających wdrażanie zasad horyzontalnych.

3. Zwiększenie zdolności administracyjnych instytucji wdrażających FE.

Celem działania jest zapewnienie praktycznego wsparcia administracji krajowej i regionalnej w zakresie wzmocnienia zdolności administracyjnych przy zarządzaniu FE, np w obszarze wzrostu kompetencji, organizacji oraz uproszczenia procedur i redukcji zbędnych obciążeń. Finansowane obejmie m.in.:

- wsparcie krajowego Rzecznika Funduszy Europejskich, w tym działań zmierzających do usprawnienia i koordynacji wdrażania FE;
- szkolenia dla pracowników instytucji FE, m.in. z zakresu społecznych, innowacyjnych i zielonych zamówień publicznych², DNSH, ochrony różnorodności biologicznej, przeciwdziałania korupcji i stosowanie paktów uczciwości³, zasad horyzontalnych (np. dostępność, równouprawnienie i niedyskryminacja), inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus, planów działań (roadmaps) i budowania potencjału administracyjnego;

¹ Za wyjątkiem krajowego systemu informatycznego CST 2021, który będzie finansowany z priorytetu 2.

² Względy środowiskowe (w tym kryteria zielonych zamówień publicznych) i społeczne, a także zachęty do innowacji zostaną włączone do procedur zamówień publicznych stosowanych przez instytucję zarządzającą programem, o ile istnieją kryteria zrównoważonego rozwoju dla danego typu usług lub produktów.

³ IZ będzie promować stosowanie Paktów Uczciwości i zorganizuje szkolenia w tym zakresie.

- wsparcie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się instytucji poprzez tworzenie sieci tematycznych, grup roboczych oraz innych ciał dialogu angażujących ekspertów i partnerów, także spoza administracji publicznej, w ww. obszarach.

Finansowanie powyższych działań wzmocni budowę potencjału, poprawi komunikację i usprawni wymianę doświadczeń.

4. Koordinacja strategiczna i zarządcza na poziomie UP.

Finansowane będą koszty koordynacji strategicznej i zarządczej na poziomie UP dotyczące m.in.:

- działalności komitetów i podkomitetów monitorujących wdrażanie UP;
- przygotowania i aktualizacji krajowych i europejskich dokumentów planistycznych wyznaczających kierunki i określających warunki realizacji polityki spójności (m.in. SOR, KSRR, KPM, Strategia Morza Bałtyckiego EUSBSR, Agenda Terytorialna UE 2030, Agenda Miejska dla UE, Koncepcja rozwoju kraju, dokumenty niezbędne do utrzymania spełnienia warunków podstawowych - enabling conditions);
- zapewnienie i aktualizacja bazy informacyjnej zawierającej dane statystyczne na potrzeby monitorowania polityki spójności, w tym realizacja badań, których wyniki zapewnią pokrycie danych dla zidentyfikowanych luk informacyjnych oraz dbałość o spójność działań planistycznych z działaniami regulacyjnymi, przygotowywanie rozwiązań prawnych;
- zapewnienie funkcjonowanie ewaluacji na poziomie horyzontalnym oraz koordynacja systemu ewaluacji w Polsce;
- wsparcie koordynacji polityki spójności z pozostałymi funduszami (np. InvestEU, RRF) oraz programami zarządzanymi centralnie przez KE (np. IWT) w celu wzmocnienia komplementarności oraz uniknięcia ryzyka podwójnego finansowania czy nakładania się inwestycji w tych samych obszarach tematycznych;
- wsparcie (szkolenia, ekspertyzy, seminaria, materiały edukacyjno-informacyjne) członków komitetów i podkomitetów w zakresie monitorowania oceny zgodności działań z zasadami horyzontalnymi;

- koordynacja działań w obszarze antykorupcji i przeciwdziałania nieprawidłowościom.

W odniesieniu do pkt 4 UP w Programie uwzględnione zostaną następujące elementy dotyczące zwalczania nadużyć finansowych:

- zgłaszanie KE za pośrednictwem systemu zarządzania nieprawidłowościami (IMS) wszelkich nieprawidłowości, w tym nieprawidłowości będących przedmiotem spraw prowadzonych przez OLAF, oraz regularne aktualizowanie wszystkich powiadomień o IMS;
- w odniesieniu do krajowych ram regulacyjnych dotyczących zwalczania nadużyć finansowych:
 - wzmocnienie procedur kontrolnych stosowanych przez organy krajowe w celu uniknięcia konfliktów interesów, w szczególności, zwiększenia przejrzystości łańcucha podwykonawców, ujawniania struktury własności i jasnych zasad udziału ekspertów w ocenie projektów i nadzorze nad nimi;
 - istnienie zintegrowanych, systematycznych wymogów w zakresie dokumentacji i kontroli przy wyborze projektów;
 - wprowadzenie mechanizmu sygnalizowania lub wykluczania osób/podmiotów, które stanowią zagrożenie dla finansowania unijnego;
 - nowe dodatkowe zagrożenia, jakie może wiązać się z pandemią COVID-19 i zmianami w finansowaniu UE;
- lepsze i ukierunkowane szkolenia dla audytorów/inspektorów krajowych;
- pełne wykorzystanie dostępnych narzędzi do eksploracji danych, w tym Arachne lub podobnych, oraz narzędzi anty-plagiatowych.

1.1.2 Główne grupy docelowe

Priorytet przeznaczony jest dla instytucji uczestniczących w systemie realizacji polityki spójności w perspektywie 2021-2027 i wykonujących działania niezbędne do skutecznego zarządzania funduszami i ich wykorzystania w zakresie m.in. przygotowania, administrowania, wdrażania, koordynacji, monitorowania, ewaluacji, widoczności i komunikacji oraz kontroli i audytu.

W szczególności grupami docelowymi priorytetu 1 będą:

- IZ dla programów krajowych,

- instytucje horyzontalne pełniące funkcje koordynacyjne i strategiczne w systemie realizacji polityki spójności lub wykonujące zadania w sektorach/obszarach kluczowych z punktu widzenia wdrażania FE.

1.1.3 Wskaźniki

Tabela 1: Wskaźniki produktu dla priorytetu 1

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu ⁴	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1.	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	97	97
				Przejęciowe	194	194
				Słabiej rozwinięte	1 359	1 359
2.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Osoba	EFRR	Lepiej rozwinięte	118	588
				Przejęciowe	235	1 177
				Słabiej rozwinięte	1 647	8 235
3.	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	3
				Przejęciowe	2	6
				Słabiej rozwinięte	12	41
4.	Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	6
				Przejęciowe	3	12

⁴ Cele dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

				Słabiej rozwinięte	25	82
5.	Liczba zakupionych komputerów	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	32	97
				Przejęciowe	65	194
				Słabiej rozwinięte	453	1359
6.	Liczba posiedzeń komitetów, sieci, grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	5
				Przejęciowe	3	11
				Słabiej rozwinięte	25	74

1.1.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji

Tabela 2: Kategorie interwencji dla priorytetu 1

Fundusz	Kategoria regionu ⁵	Kod	Wartość EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	180	22 058 823
	Przejęciowe	180	44 117 647
	Słabiej rozwinięte	180	308 823 530
EFRR	Lepiej rozwinięte	181	176 471
	Przejęciowe	181	352 941
	Słabiej rozwinięte	181	2 470 588
EFRR	Lepiej rozwinięte	182	411 765
	Przejęciowe	182	823 529
	Słabiej rozwinięte	182	5 764 706

⁵ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

Tabela 3: Wymiar równouprawnienie płci dla priorytetu 1

Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Wartość EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	03	22 647 059
	Przejściowe		45 294 117
	Słabiej rozwinięte		317 058 824

1.2 Priorytet 2: Skuteczni beneficjenci

1.2.1 Opis planowanych działań

1. Zwiększenie potencjału beneficjentów FE.

Koncentracja działań na poziomie beneficjenta projektu, niezależnie od tego, czy dotyczy sektora państwowego, prywatnego, czy też społeczeństwa obywatelskiego ma za zadanie zapewnić podaż dobrej jakości innowacyjnych projektów i inicjatyw rozwojowych wynikających ze strategii oraz wpisujących się w szerszy kontekst celów rozwojowych i stosujących podejście oparte na bezpośrednim zaangażowaniu. Podstawowym działaniem mającym na celu przygotowanie beneficjentów do realizacji takich projektów będzie funkcjonowanie sieci punktów informacyjnych na terenie całego kraju.

W KSRR do roku 2030 wskazano OSI do których powinna trafić szczególna pomoc. W ramach Programu szczególne wsparcie jest przewidziane dla beneficjentów z powyższych obszarów w sposób komplementarny do interwencji podejmowanych w ramach pozostałych programów. Potrzebne jest wsparcie PT w przygotowaniu dobrych projektów lub też przygotowaniu beneficjentów do wdrażania instrumentów terytorialnych na tych obszarach.

Jednocześnie budowana będzie podaż projektów wsparcia dla pozostałych beneficjentów będących spoza OSI wymagających wsparcia eksperckiego w celu wykorzystania możliwości rozwojowych swoich obszarów.

Ze środków Programu będą także sfinansowane działania służące opracowaniu systemów koordynacji polityk, funduszy i instrumentów wdrożeniowych, w tym: modelowych schematów wykorzystania IF. Planowane jest również podjęcie prac z jst nad montażami finansowymi projektów.

Podsumowując, w ramach obszaru przewidziane są następujące przedsięwzięcia:

- koordynacja i prowadzenie sieci punktów informacyjnych dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE;
- działania informacyjne oraz szkoleniowe dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów o sprofilowanym, praktycznym i warsztatowym charakterze poprzedzone analizą potrzeb m.in. w obszarach: aspekty społeczne i

innowacyjne w zamówieniach publicznych, zielone zamówienia publiczne⁶, DNSH, ochrona różnorodności biologicznej, zasady horyzontalne (w tym dostępność i niedyskryminacja); przeciwdziałanie korupcji oraz promocja paktów uczuciowości; inicjatywa Nowy Europejski Bauhaus.

- działania edukacyjne i eksperckie służące wzmocnieniu potencjału jst do prowadzenia działań rozwojowych, planowania strategicznego i prowadzenia procesów inwestycyjnych w partnerstwie, zalet budżetu partycypacyjnego, poszukiwania różnych źródeł finansowania, uzupełniających w stosunku do FE, także w ramach programów zarządzanych przez KE; działania te będą obejmować również wsparcie doradcze ośrodków miejskich w przygotowaniu i wdrażaniu SUMP – jeżeli nie będą dostępne inne źródła finansowania tych działań;
- poprawa zdolności samorządów lokalnych do przygotowania i realizacji projektów w programach Interreg: Europa, Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego (Interreg B i C);
- wsparcie dla specyficznych grup projektodawców, w tym beneficjentów o słabym potencjale instytucjonalnym z obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, na przygotowanie i realizację projektów (predefiniowanych i pilotażowych) w obszarach kluczowych z punktu widzenia FE mających na celu wypracowanie modelowych rozwiązań w takich obszarach jak np.: inteligentne miasta, innowacyjność, cyfryzacja, inteligentne specjalizacje, IF, PPP, polityka miejska, ochrona różnorodności biologicznej, regeneracja, rewitalizacja, dekontaminacja i renaturyzacja terenów, rezyliencja miejska, adaptacja do zmian klimatu, zielony ład, elektromobilność, niskoemisyjność, czyste powietrze, gospodarka o obiegu zamkniętym, modele funkcjonalno-przestrzenne, wdrażanie dostępności i uniwersalnego projektowania w działalności samorządów, budowanie powiązań miejsko-wiejskich;
- wsparcie (szkolenia, doradztwo) w zakresie przygotowania SUMP dla miast nieobjętych analogicznym wsparciem ze środków UE;

⁶ IZ programem będzie promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności. Beneficjenci będą zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia projektu.

- identyfikacja barier w ubieganiu się o dofinansowanie z FE oraz monitorowanie potrzeb beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, formułowanie propozycji uproszczeń i zmniejszanie obciążeń biurokratycznych;
- wsparcie potencjału partnerów spoza administracji w celu zwiększenia ich udziału w realizacji polityk rozwoju na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym⁷ oraz sieciowanie współpracy reprezentantów partnerów w KM;
- rozwijanie mechanizmów współpracy i partnerstwa ponadregionalnego oraz międzysektorowego (sektor publiczny, prywatny i pozarządowy);
- wsparcie procesu wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie realizacji polityki rozwoju.

Głównym mechanizmem wdrożeniowym będą projekty grantowe lub konkursy dotacji w wybranych obszarach skierowane do ostatecznych odbiorców lub beneficjentów.

2. Wsparcie wdrażania instrumentów terytorialnych.

Celem działania jest wsparcie instrumentów terytorialnych na obszarach powiązanych funkcjonalnie działających w oparciu o strategię terytorialne. W związku z możliwością pełnienia funkcji strategii terytorialnych przez gminne programy rewitalizacji oraz strategię rozwoju ponadlokalnego, o których mowa w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wsparcie będą mogły uzyskać prace związane z ich przygotowaniem i monitorowaniem. Takie działanie wzmocni potencjał władz lokalnych/regionalnych do realizacji wspólnych, partnerskich projektów finansowanych z FE.

Realizowane będą też działania skierowane na wzmocnienie potencjału rozwojowego jaki posiadają polskie miasta⁸. KSRR oraz KPM podkreślają potrzebę zwiększania roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych, jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Zatem uruchamiane będą prekursorskie przedsięwzięcia otwierające nowe perspektywy rozwoju polityki miejskiej w Polsce.

⁷ Dobre praktyki w tym obszarze były wypracowywane w ramach PO PT 2014-2020 np. poprzez mikrogranty, współpracę z organizacjami pozarządowymi, tworzenie miejsc aktywności lokalnej, aktywne procesy partycypacyjne np. streetworking, latarnicy społecznie, managerowie kwartałów. Planowana jest dalsza realizacja projektów pilotażowych i poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań, które później mogą być upowszechniane na skale krajową i europejską.

⁸ Np. poprzez finansowanie podobnych przedsięwzięć do PIM. Pilotażowa edycja wykazała rosnącą potrzebę miast do zwiększania ich roli i odpowiedzialności jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej.

Podsumowując, wymiar terytorialny będzie wspierany przez następujące przedsięwzięcia:

- wsparcie w przygotowaniu dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym niezbędnych do wdrażania instrumentów terytorialnych, np. zintegrowanych strategii terytorialnych, pakietu projektów;
- wsparcie tworzenia powiązań sieciowych oraz powiązań funkcjonalnych między miastami posiadającymi komplementarne zasoby lub komplementarną strukturę społeczną i gospodarczą m.in. w celu zachęcenia ich do udziału w europejskiej sieci miast i europejskich inicjatywach miejskich;
- działania w zakresie komunikacji i wymiany doświadczeń między ośrodkami wojewódzkimi (ZIT) a innymi miastami;
- działania mające na celu koordynację i komplementarność różnych instrumentów terytorialnych na danym obszarze;
- promowanie sukcesów wspólnych inicjatyw celem upowszechniania kultury współpracy, a także zwiększania poparcia mieszkańców dla idei kooperacji;
- wzmacnianie mechanizmów zarządzania strategicznego oraz potencjału analityczno-ewaluacyjnego w oparciu o obszary funkcjonalne.

3. Rozwój i utrzymanie krajowego systemu informatycznego CST 2021 umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów finansowanych z FE na jednolitych zasadach przez beneficjentów.

W ramach działania będą ponoszone wydatki także na utrzymanie i niezbędne modyfikacje systemu SL 2014 oraz budowę systemu na perspektywę finansową po 2027 r., z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej.

1.2.2 Główne grupy docelowe

Grupami docelowymi priorytetu 2 będą wszyscy potencjalni beneficjenci polityki spójności w tym m.in. jst, ich stowarzyszenia i partnerstwa, przedsiębiorcy, w tym w szczególności mali i średni oraz ich stowarzyszenia, partnerzy spoza administracji, szkoły wyższe i instytuty naukowe itd.

1.2.3 Wskaźniki

Tabela 4: Wskaźniki produktu dla priorytetu 2

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu ⁹	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1.	Liczba punktów informacyjnych na terenie kraju	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	2
				Przejściowe	7	7
				Słabiej rozwinięte	39	39
2.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Osoba	EFRR	Lepiej rozwinięte	4 412	10 588
				Przejściowe	8 823	21 177
				Słabiej rozwinięte	61 765	148 235
3.	Liczba udzielonych dotacji na realizację projektów wzmacniających potencjał beneficjentów	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	12
				Przejściowe	5	23
				Słabiej rozwinięte	33	165
4.	Liczba użytkowników CST	Osoba	EFRR	Lepiej rozwinięte	2 941	5 882
				Przejściowe	5 882	11 765
				Słabiej rozwinięte	41 177	82 353

⁹ Cele dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce, z wyjątkiem wskaźnika „Liczba punktów informacyjnych na terenie kraju” dla którego cele zostały ustalone na podstawie planowanego rozmieszczenia punktów w poszczególnych województwach.

1.2.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji

Tabela 5: Kategorie interwencji dla priorytetu 2

Fundusz	Kategoria regionu ¹⁰	Kod	Wartość EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	182	8 235 294
	Przejściowe		16 470 588
	Słabiej rozwinięte		115 294 118

Tabela 6: Wymiar równouprawnienie płci dla priorytetu 2

Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Wartość EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	03	8 235 294
	Przejściowe		16 470 588
	Słabiej rozwinięte		115 294 118

¹⁰ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

1.3 Priorytet 3: Skuteczna komunikacja

1.3.1 Opis planowanych działań

W ramach priorytetu przewiduje się finansowanie przedsięwzięć o charakterze horyzontalnym, w szczególności:

- tworzenie, utrzymanie i rozwój systemu serwisów internetowych FE, w tym Portalu Funduszy Europejskich, oraz wykorzystanie innych narzędzi komunikacji elektronicznej, w tym mediów społecznościowych;
- przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych i brandingowych, głównie w formie cyfrowej (zgodnie z zasadą zazieleniania działań komunikacyjnych);
- prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych (w mediach, w tym mediach elektronicznych, kampanii Public Relations, współpraca z mediami) skierowanych do społeczeństwa w celu utrzymania wysokiego poziomu świadomości nt. roli i znaczenia środków z FE;
- współpraca z partnerami spoza administracji w zakresie informowania o FE;
- organizacja i współorganizacja wydarzeń (m.in. konferencji, kongresów, pikników, targów), szkoleń, warsztatów, akcji promocyjnych i społecznych oraz konkursów edukacyjnych i promocyjnych;
- pozostałe horyzontalne działania promocyjne wynikające z horyzontalnej strategii komunikacji;
- działania informacyjne i edukacyjne z tematu komplementarności polityki spójności z pozostałymi funduszami (np. InvestEU) oraz programami zarządzanymi centralnie przez KE.

Powyższe przedsięwzięcia prowadzone będą w oparciu o horyzontalny dokument – Strategię komunikacji Funduszy Europejskich oraz z zachowaniem wymogów dostępności, równych szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu.

1.3.2 Główne grupy docelowe

Kwestią szczególnie istotną z punktu widzenia zapewnienia skuteczności i wzmocnienia widoczności efektów FE jest skoordynowanie i prowadzenie wielopoziomowych działań na poziomie państwa członkowskiego. W związku z tym i w celu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów powyższe działania będą prowadzone w sposób skoordynowany przez specjalnie wyznaczoną instytucję koordynującą. Głównymi grupami docelowymi prowadzonych działań będą:

- ogół społeczeństwa,
- wszyscy potencjalni beneficjenci polityki spójności.

1.3.3 Wskaźniki

Tabela 7: Wskaźniki produktu dla priorytetu 3

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu ¹¹	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1.	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	0,2	1
				Przejściowe	0,5	1
				Słabiej rozwinięte	3,3	7

1.3.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji

Tabela 8: Kategorie interwencji dla priorytetu 3

Fundusz	Kategoria regionu ¹²	Kod	Wartość EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	179	1 470 588
	Przejściowe		2 941 177
	Słabiej rozwinięte		20 588 235

¹¹ Cele dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

¹² Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

Tabela 9: Wymiar równouprawnienie płci dla priorytetu 1

Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Wartość EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	03	1 470 588
	Przejściowe		2 941 177
	Słabiej rozwinięte		20 588 235

2. Plan finansowy Programu

W ramach Programu nie przewiduje się transferów na rzecz InvestEU ani przesunięcia środków do innego funduszu zarządzania dzielonego lub instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub zarządzania pośredniego.

2.1 Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata

Tabela 10: Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata [EUR]

Fundusz	Kategoria regionu ¹³	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Ogółem
		Alokacja	Alokacja	Alokacja	Alokacja	Alokacja	Alokacja (bez kwoty elastyczności)	Kwota elastyczności	Alokacja (bez kwoty elastyczności)	Kwota elastyczności	Alokacja
EFRR	Lepiej rozwinięte	0	4 568 221	5 144 926	5 358 973	5 564 177	2 889 496	2 889 496	2 968 826	2 968 826	32 352 941
	Przejściowe	0	9 136 299	10 289 808	10 717 941	11 128 384	5 779 026	5 779 026	5 937 699	5 937 699	64 705 882
	Słabiej rozwinięte	0	63 954 382	72 028 742	75 025 597	77 898 630	40 453 115	40 453 115	41 563 798	41 563 798	452 941 177

¹³ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

2.2 Środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Tabela 11: Środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe [EUR]

Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (kosz kwalifikowalny ogółem / wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu ¹⁴	Wkład UE	Podział wkładu UE		Wkład krajowy	Podział wkładu krajowego		Razem	Stopa współfinansowania ¹⁵
					Wkład UE bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Publiczny	Prywatny		
	1	2	3	4 = (5+6)	5	6	7 = (8+9)	8	9	10 = (4+7)	11
Priorytet 1	koszt kwalifikowalny ogółem	ERDF	Lepiej rozwinięte	22 647 059	18 546 234	4 100 825	22 647 059	22 647 059	0	45 294 118	79,71%
			Przejściowe	45 294 117	37 092 410	8 201 707	19 411 765	19 411 765	0	64 705 882	
			Słabiej rozwinięte	317 058 824	259 646 985	57 411 839	55 951 558	55 951 558	0	373 010 382	

¹⁴ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

¹⁵ Stopa współfinansowania została ustalona pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

Priorytet 2	Lepiej rozwinęte	8 235 294	6 690 827	1 544 467	8 235 294	8 235 294	0	16 470 588	79,71%
	Przejsio we	16 470 588	13 381 633	3 088 955	7 058 824	7 058 824	0	23 529 412	
	Słabiej rozwinęte	115 294 118	93 671 477	21 622 641	20 346 021	20 346 021	0	135 640 139	
Priorytet 3	Lepiej rozwinęte	1 470 588	1 257 558	213 030	1 470 588	1 470 588	0	2 941 176	79,71%
	Przejsio we	2 941 177	2 515 114	426 063	1 260 505	1 260 505	0	4 201 682	
	Słabiej rozwinęte	20 588 235	17 605 802	2 982 433	3 633 218	3 633 218	0	24 221 453	
RAZEM		550 000 000	450 408 040	99 591 960	140 014 832	140 014 832	0	690 014 832	

3. Instytucje Programu

Tabela 12: Dane instytucji zaangażowanych w realizację Programu

Instytucja	Nazwa instytucji	Osoba do kontaktów	E-mail
Instytucja Zarządzająca	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	sekretariatDPT@mfipr.gov.pl
Instytucja Audytowa	Ministerstwo Finansów	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	sekretariat.DAS@mf.gov.pl
Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE	Ministerstwo Finansów	Minister Finansów	sekretariat.IP@mf.gov.pl
Instytucja lub instytucje odpowiedzialne za otrzymywanie płatności z KE w przypadku pomocy technicznej o której mowa w art. 36 ust. 5 rozporządzenia ogólnego	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Instytucja Zarządzająca

Funkcję IZ pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Za obsługę zadań IZ odpowiedzialna jest jednostka organizacyjna Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej tj. Departament Programów Pomocowych.

IZ odpowiedzialna jest za realizację zadań określonych w rozporządzeniu ogólnym. W szczególności odpowiada za:

- wybór operacji zgodnie z art. 73 rozporządzenia ogólnego;
- wykonywanie zadań związanych z zarządzaniem Programem zgodnie z art. 74 rozporządzenia ogólnego;
- wspieranie działań komitetu monitorującego zgodnie z art. 75 rozporządzenia ogólnego;
- rejestrację i przechowywanie danych w systemie elektronicznym, dotyczących każdej operacji, niezbędnych do monitorowania, oceny, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów, a także zapewnianie bezpieczeństwa, integralności i poufności danych oraz uwierzytelnianie użytkowników;
- wykonywanie zadań w zakresie rachunkowości zgodnie z art. 76 rozporządzenia ogólnego.

Instytucje Pośredniczące

System realizacji Programu nie przewiduje powołania instytucji pośredniczących.

Instytucja Audytowa

Funkcję IA pełni Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Za obsługę zadań IA odpowiedzialna jest jednostka organizacyjna obsługująca ministra właściwego ds. finansów publicznych oraz 16 izb administracji skarbowej umiejscowionych na poziomie województwa.

IA realizuje zadania określone w zapisach rozporządzenia ogólnego. W szczególności przeprowadza audyty systemu, audyty operacji oraz audyty zestawienia wydatków w celu dostarczenia Komisji Europejskiej niezależnego zapewnienia dotyczącego skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i

kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków ujętych w zestawieniu wydatków przedłożonym Komisji.

Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE

W strukturach systemu zarządzania i kontroli instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE odpowiada za obsługę rachunków budżetowych, na które dokonywane są refundacje KE z tytułu rozliczenia środków finansowych w ramach Programu. Za pełnienie tej funkcji odpowiada minister właściwy ds. budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych.

4. Partnerstwo

Zasada partnerstwa¹⁶ oznacza zobowiązanie do stałej, zinstytucjonalizowanej współpracy pomiędzy administracją rządową, samorządami wojewódzkimi i lokalnymi oraz partnerami spoza administracji.

Program PT FE został przygotowany z uwzględnieniem zasady partnerstwa. Pierwszym etapem prac nad Programem było powołanie specjalnej grupy dedykowanej programowaniu pomocy technicznej¹⁷ (pierwsze posiedzenie grupy odbyło się 21 października 2019 r.). W pracach grupy oprócz administracji rządowej brali udział przedstawiciele urzędów marszałkowskich, a także zapraszano ekspertów zewnętrznych m.in. ewaluatorów przeprowadzających badanie zasobów kadrowych i warunków pracy w administracji rządowej odpowiedzialnej za wdrażanie funduszy europejskich. Na spotkaniach grupy szczegółowo omawiany był także przebieg i wnioski z projektu pilotażowego Komisji Europejskiej pn. „Frontloading administrative capacity building for post-2020” prowadzonego w województwie lubelskim. Wszystkie strony zaangażowane w prace grupy miały zapewniony dostęp do aktualnych materiałów, analiz i były na bieżąco informowane na temat postępów w przygotowaniu Programu i programowaniu PT. Celem prac było także wypracowanie wspólnych, ujednoczonych zasad wdrażania PT w perspektywie finansowej 2021-2027.

Członkowie grupy wypracowywali w maju i czerwcu 2020 r. wstępną propozycję zapisów Programu. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 prace prowadzone były z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji. Równocześnie zgłaszane były również uwagi do propozycji wspólnej listy wskaźników dla PT. Łącznie wpłynęło 165 uwag i pytań. Do wszystkich uwag ustosunkowano się lub udzielono odpowiedzi na zadane pytania. Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, informacje z posiedzeń grupy oraz omawiane materiały były publikowane na stronie www.popt.gov.pl.¹⁸

W sierpniu 2020 r. do prac nad zapisami Programu zaproszeni zostali partnerzy spoza administracji. W tym celu wypracowany projekt Programu został rozesłany do

¹⁶ Sposób uwzględnienia pozostałych zasad horyzontalnych, w tym zwłaszcza zasady równości, włączenia i niedyskryminacji będzie zgodny z zapisami wypracowanymi na poziomie Umowy Partnerstwa.

¹⁷ Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie powołania grup roboczych wspierających prace nad przygotowaniem programów operacyjnych na lata 2021-2027 z dnia 26 kwietnia 2019 r.

¹⁸ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/posiedzenie-podgrupy-dedykowanej-programowaniu-pomocy-technicznej-na-lata-2021-2027/>

członków Podkomitetu do spraw Monitorowania Zasady Partnerstwa oraz Podkomitetu do spraw Efektywności Funduszy Unii Europejskiej¹⁹. Do projektu Programu partnerzy zgłosili łącznie blisko 100 uwag lub propozycji zapisów. Wszystkie sugestie zostały wzięte pod uwagę, a znaczna część propozycji zapisów została uwzględniona. We wrześniu 2020 r. każdy partner otrzymał informację zwrotną na temat sposobu uwzględnienia jego uwagi. W celu jeszcze większego zaangażowania partnerów IZ PT FE zorganizowała w dniu 5 października 2020 r. spotkanie on-line²⁰ poświęcone roli pomocy technicznej w aktywnym wspieraniu realizacji zasady partnerstwa, ze szczególnym uwzględnieniem programu PT FE. Wzięli w nim udział przedstawiciele 6 instytucji reprezentujących grono partnerów spoza administracji²¹. Spotkanie stało się też impulsem do przeprowadzenia wraz z pozostałymi IZ analizy możliwości zaangażowania partnerów spoza administracji pod kątem potrzeb polityki spójności w latach 2021-2027.

Projekt Programu został poddany konsultacjom wewnątrzresortowym i międzyresortowym. Oficjalne konsultacje społeczne projektu PT FE rozpoczęły się dnia 16 marca i trwały do 19 kwietnia 2021 r. Uwagi do Programu składane były za pomocą elektronicznego formularza dostępnego na stronie internetowej oraz podczas zorganizowanej specjalnie w tym celu konferencji on-line. Do udziału w konsultacjach zaproszeni zostali wszyscy zainteresowani. Ogłoszenie o ich rozpoczęciu zostało zamieszczone w dzienniku ogólnopolskim²² oraz na stronach internetowych ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Dodatkowo IZ przygotowała pisemne zaproszenie do udziału w konsultacjach. W konferencji, która odbywała się w ramach konsultacji społecznych wzięło udział ponad 200 osób. Łącznie w procesie konsultacji społecznych formalnie zgłoszono 61 uwag do projektu Programu. IZ udzieliła i opublikowała na stronie www.popt.gov.pl odpowiedzi na zgłoszone uwagi, także na te które wpłynęły w innej niż przewidywano formie i po terminie.

Ponadto projekt Programu został zaprezentowany na Radzie Dialogu Społecznego (29 marca 2021 r.), Podkomitecie do spraw Rozwoju Partnerstwa (1 kwietnia 2021 r.) oraz Radzie Działalności Pożytku Publicznego (19 kwietnia 2021 r.). Zebrane

¹⁹ Oba podkomitety funkcjonowały w ramach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020 i zostały następnie przekształcone w Podkomitet ds. Rozwoju Partnerstwa.

²⁰ Inna forma spotkania nie była możliwa z uwagi na ograniczenia spowodowane pandemią COVID-19.

²¹ Były to następujące instytucje: Business Centre Club, Forum Związków Zawodowych, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej, Związek Rzemiosła Polskiego.

²² Dziennik Gazeta Prawna, wydanie ogólnopolskie z dnia 16 marca 2021 r.

podczas tych posiedzeń uwagi zostały przeanalizowane i w zdecydowanej większości uwzględnione w treści Programu. PT FE został też przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komitetowi Rady Ministrów ds. Cyfryzacji odpowiednio w dniach 9 sierpnia i 17 września 2021 r.

W celu szerszego zaangażowania podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, w tym w szczególności organizacji pozarządowych 30 kwietnia 2021 r. zorganizowane zostało obywatelskie wysłuchanie publiczne poświęcone projektowi Programu. Pomysłodawcą i patronem tego przedsięwzięcia był Podkomitet do spraw Rozwoju Partnerstwa. Od strony techniczno-organizacyjnej za to wydarzenie odpowiadały Fundacja Stocznia oraz Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych. Wysłuchanie było otwarte na wszystkie sektory (w tym samorząd, partnerów społecznych, gospodarczych, podmiotów społeczeństwa obywatelskiego) i ogólnie każdą instytucję i osobę prywatną, która chciała w nim uczestniczyć, jako widz lub mówca. Wysłuchanie było formą specyficznego i dynamicznego „udroźnienia komunikacji” pomiędzy stroną rządową a partnerami spoza administracji rządowej. Zbiorcza lista wszystkich partnerów zaangażowanych w przygotowanie Programu została zamieszczona w tabeli w załączniku nr 4.

Kluczową rolę we wdrażaniu Programu będzie pełnić Komitet Monitorujący, w którego pracach będą uczestniczyć przedstawiciele partnerów na zasadach pełnoprawnych członków. Zapewniony zostanie otwarty i przejrzysty wybór partnerów, a Komitet będzie dążyć do równowagi pomiędzy przedstawicielami wchodzącymi w jego skład w celu realizacji zasady partnerstwa. Szczegółowe zadania Komitetu Monitorującego będą wynikać z przepisów rozporządzenia ogólnego. Członkowie Komitetu Monitorującego Programu będą mieli zagwarantowany dostęp do aktualnych informacji oraz analiz. Umożliwiony zostanie im też udział w szkoleniach, a także możliwość zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy. Członkom Komitetu Monitorującego Programu będą także zwracane koszty ponoszone w związku z udziałem w posiedzeniach.

Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa będzie uwzględniona poprzez udział partnerów w systemie sprawozdawczości, przekazywanie informacji o postępie realizacji Programu oraz udział w dyskusji nad wynikami ewaluacji Programu. Raporty końcowe z przeprowadzanych ewaluacji Programu będą przekazywane członkom i/lub prezentowane na posiedzeniach Komitetu

Monitorującego. Zwiększone zostanie też rola koordynatora ds. równości i niedyskryminacji poprzez zapewnienie mu odpowiedniego wsparcia (szkolenia/doradztwo).

Jednocześnie należy zauważyć, że Program stanowi narzędzie umożliwiające praktyczne zaangażowanie partnerów w proces realizacji polityki spójności w Polsce w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapewnia on bowiem środki w ramach priorytetu 1 na funkcjonowanie sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej. Planuje się, że pracami grup oraz sieci tematycznych będą kierowały instytucje wiodące w danym obszarze, także partnerzy. Będą oni także mieli możliwość korzystania ze szkoleń, zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy oraz wnioskowania o zwrot kosztów ponoszonych w związku z udziałem w posiedzeniach. Przewidziana jest także kontynuacja finansowania działalności powołanego w perspektywie 2014-2020 Podkomitetu do spraw Rozwoju Partnerstwa.

Dodatkowo planowane są w ramach projektów własnych beneficjentów PT FE, projekty do realizacji przez partnerów spoza administracji, których celem będzie m.in. monitorowanie potrzeb beneficjentów, formułowanie propozycji uproszczeń i zmniejszenia obciążeń biurokratycznych dla nich, prowadzenie szkoleń i doradztwa, sieciowanie współpracy partnerów spoza administracji w komitetach monitorujących, prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych.

Sposób wyłonienia projektów realizowanych przez partnerów spoza administracji zostanie wskazany przez Komitet Monitorujący program PT FE. Oznacza to, że Komitet Monitorujący podejmie uchwałę odnośnie zakresu podmiotowego i przedmiotowego konkursu dotacji²³ na realizację projektów przez partnerów spoza administracji bądź uchwałą wskaże podmiotowo i przedmiotowo konkretne projekty do realizacji. Określając kwotę przeznaczoną na realizację projektów IZ weźmie przede wszystkim pod uwagę, w oparciu o powszechnie dostępne dane historyczne, proporcje udziału w realizacji projektów w ramach polityki spójności przez daną grupę beneficjentów, reprezentatywną dla danej grupy partnerów spoza administracji.

²³ Na podstawie art. 150 w związku z art. 127 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Tym samym Program jest zgodny z założeniami Europejskiego Kodeksu Postępowania ws. Partnerstwa (Code of Conduct)²⁴, który stanowi podstawę dla państw członkowskich we wdrażaniu zasady partnerstwa.

²⁴ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) No 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.

5. Komunikacja i widoczność

Widoczność polityki spójności jest jednym z głównych priorytetów Unii Europejskiej. Z tego względu i z uwagi na pomocniczy charakter Programu, tylko niewielka jego część służy informowaniu o Programie, a w głównej mierze PT FE służy szerokiemu komunikowaniu o funduszach oraz rezultatach polityki spójności i ich wpływie na rozwój kraju i UE. Komunikacja wynika z potrzeby zachowania transparentności wydatków z budżetu UE.

Szczególne miejsce w komunikacji mają działania podnoszące świadomość ogółu społeczeństwa o roli i wartości dodanej wsparcia UE.

Komunikacja o Funduszach dzięki Programowi obejmuje systematyczne i powszechne informowanie o możliwościach, wynikach i wpływie polityki spójności i FE. Przekaz dotyczący celów FE i projektów powiązany jest z informowaniem o celach rozwojowych UE opartych na wspólnych wartościach. W efekcie ma na celu zwiększyć widoczność korzyści dla mieszkańców w ich życiu i tym samym podnieść świadomość o roli i znaczeniu UE. Komunikacja za pomocą narzędzi w Programie stanowi element krajowego systemu komunikacji o Funduszach Europejskich.

Działania komunikacyjne wiążą cele Programu z głównymi celami polityki spójności, które są zgodne z celami UE. Działania komunikacyjne są prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu.

Działania komunikacyjne prowadzone są przez IZ i instytucję koordynującą UP we współpracy z instytucjami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, partnerami spoza administracji i beneficjentami. Organy właściwych władz publicznych (krajowych, regionalnych i lokalnych) zapewnią widoczność wsparcia we wszystkich działaniach bezpośrednio związanych z operacjami wspieranymi z Funduszy, podejmowanych w zakresie ich odpowiedzialności materialnej lub terytorialnej, w ramach planowania, finansowania, realizacji lub nadzoru nad realizacją projektów otrzymujących dofinansowanie z UE. Wymiar unijny jest zapewniony przez m.in. zaproszenia przedstawicieli KE na wydarzenia związane z projektami, uwzględnienie wystąpienia KE w scenariuszu wydarzeń, włączenie cytatu z KE do informacji prasowej.

Szczegóły przedstawionych założeń znajdują się w Strategii komunikacji FE.

Cele

Działania komunikacyjne mają na celu:

- aktywizację do sięgania po FE;
- wsparcie w realizacji projektów;
- zapewnienie powszechnej akceptacji dla działań rozwojowych, realizowanych przy pomocy FE i wysokiej świadomości społeczeństwa o celach, podejmowanych działaniach i oczekiwanych efektach, wspólnych wartościach UE.

Działania prowadzone są wyłącznie w obszarze FE w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np.: promowania instytucji, osób oraz działań o charakterze politycznym.

Działania dotyczące celów i możliwości finansowania działań z funduszy i na temat wyników programów i projektów, dopasowane są do potrzeb i oczekiwań konkretnych grup docelowych. W komunikacji akcentowane są strategie UE, podkreślając wkład projektów w ich realizację. Odpowiednia komunikacja ma zastosowanie do schematów pomocowych, wiązek projektów a operacje strategiczne podlegają specjalnym działaniom promocyjnym.

Grupy docelowe

- potencjalni beneficjenci
- beneficjenci
- ogół społeczeństwa

Kanały

Kanały i narzędzia komunikacji są dobierane do grupy docelowej i wynikają z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów przez poszczególne grupy.

Priorytetowe kanały to m.in.:

- media o szerokim zasięgu (np. telewizja, radio, prasa, internet, kino);
- media społecznościowe (kanały własne, w tym profil FE na Facebooku, kampanie w kanałach płatnych);
- wydarzenia;
- reklama zewnętrzna;

- publikacje i materiały audio-video;
- Portal Funduszy Europejskich;
- serwis internetowy Programu;
- sieć PIFE.

W komunikacji nacisk położony jest na wykorzystanie potencjału komunikacyjnego beneficjentów i zaangażowanie ich w rolę ambasadorów marki FE, przy równoczesnym zapewnianiu efektywnego wsparcia beneficjentom we wdrażaniu i komunikowaniu ich projektów, rezultatów i pozytywnego wpływu wsparcia z funduszy.

Stosowane kanały i narzędzia komunikacji uwzględniają zasady prostego języka i dostępności.

Budżet

Szacunkowy budżet na całość działań komunikacyjnych (priorytet 2 i 3) z EFRR wynosi 50 mln euro. Budżet podzielono na trzy cele komunikacyjne i powiązane z nimi grupy docelowe.

Tabela 13: Budżet w podziale na cele i grupy docelowe w mln EUR

Cel komunikacji	Grupa docelowa	Budżet
Aktywizacja do sięgania po Fundusze Europejskie	Potencjalni beneficjenci, potencjalni uczestnicy projektów, potencjalne podmioty wdrażające instrumenty finansowe, potencjalni beneficjenci, którzy nie otrzymali dofinansowania Znaczna część tych działań będzie kierowana i dotrze również do ogółu społeczeństwa, w którym zawierają się wszystkie ww. grupy	60%
Wsparcie w realizacji projektów	Beneficjenci, uczestnicy projektów, podmioty wdrażające instrumenty finansowe	

Zapewnienie wysokiej świadomości nt. działań rozwojowych w kraju, realizowanych z udziałem Funduszy Europejskich oraz znaczenia przynależności do Unii Europejskiej i roli w kształtowaniu przyszłości Europy	Ogół społeczeństwa (w tym młodzież, środowiska opiniotwórcze, media, partnerzy społeczni i gospodarczy, organizacje społeczeństwa obywatelskiego)	40%
---	---	-----

Tabela 14: Budżet w podziale na lata w mln EUR

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Suma
0	0	5,2	9,5	9,3	9,3	9,3	3,7	3,7	50

Monitoring i ocena

Działania komunikacyjne podlegają stałej ocenie i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych. Służą temu m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe (FGI, IDI, analizy eksperckie), analizy użyteczności.

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągania założonych celów i wskaźników strategii komunikacji (w odstępie 1-3 miesięcy). Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa polskiego pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności FE i dostarczenia użytecznych rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi podlega szereg wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania, w tym m.in. wskaźniki rezultatu strategicznego przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 15: Wskaźniki rezultatu strategicznego

Wskaźniki realizacji	Typ wskaźnika	Wartość bazowa²⁵	Wartość docelowa w 2029 r.
Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w Polsce	Rezultatu strategicznego	28%	32%
Odsetek mieszkańców Polski dostrzegających wpływ FE na rozwój Polski	Rezultatu strategicznego	84%	86%
Odsetek mieszkańców Polski uważających, że osobiście korzystają z FE	Rezultatu strategicznego	58%	65%

²⁵ Dane bazowe dla wskaźników rezultatu strategicznego określone na podstawie wyników „Badanie rozpoznawalności i wiedzy o Funduszach Europejskich w społeczeństwie polskim. Edycja 2020”.

6. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

W ramach Programu do rozliczeń z Komisją Europejską nie przewidziano stosowania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami o których mowa w art. 94 i 95 rozporządzenia ogólnego.

Koszty uproszczone będą jednak w miarę możliwości stosowane do rozliczeń z beneficjentami PT FE zgodnie z art. 53 rozporządzenia ogólnego. W szczególności, przewidziane jest stosowanie stawek ryczałtowych, w tym stawki 15% do rozliczania kosztów pośrednich, zgodnie z art. 54 b rozporządzenia ogólnego (tzw. off-the-shelf).

Załączniki do Programu

1. Diagnoza wyzwań i potrzeb w obszarze objętym programem Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich.
2. Linia demarkacyjna pomiędzy programem Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich a priorytetami PT w pozostałych programach.
3. Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym.
4. Lista partnerów zaangażowanych w przygotowanie programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich.

Załącznik 1: Diagnoza wyzwań i potrzeb w obszarze objętym programem Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

1.1. Podsumowanie głównych wyzwań

Fundusze UE alokowane w ramach polityki spójności pozostają wciąż jednym z istotnych źródeł finansowania inwestycji prorozwojowych w Polsce. Wpływ tych środków na rozwój społeczno-gospodarczy kraju oceniany jest zdecydowanie pozytywnie²⁶, niemniej można go znacznie wzmocnić poprzez lepsze ukierunkowanie interwencji – tak aby przekładał się na długotrwałe efekty i stwarzał podstawy do dalszego dynamicznego rozwoju.

Wizja rozwojowa kraju nakreślona w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zakłada konieczność wprowadzenia zmian w modelu wykorzystania środków UE w Polsce, tak aby dostępne środki UE były wykorzystywane w sposób jeszcze bardziej efektywny. Zgodnie z SOR temu celowi ma służyć m.in. wzmocnienie powiązania interwencji dokonywanych z udziałem środków UE z krajowym systemem planowania i finansowania rozwoju.

W SOR zdiagnozowano następujące bariery w efektywnym i zgodnym ze strategicznymi założeniami wykorzystaniu środków UE²⁷:

- zbyt niski efekt rozwojowy projektów wybieranych do dofinansowania,
- niska efektywność stosowania form udzielanego wsparcia,
- niewielkie efekty wsparcia w obszarze innowacyjności,
- niewystarczający potencjał instytucji wdrażających oraz beneficjentów do planowania i realizacji strategicznych przedsięwzięć rozwojowych wpływających na wzrost społeczno-gospodarczy i zatrudnienie,
- nieefektywny mechanizm koordynacji środków EFSI z innymi środkami europejskimi.

PT FE będzie stanowił odpowiedź na wszystkie zdefiniowane powyżej bariery.

Planowana jest zarówno kontynuacja działań podjętych w perspektywie finansowej 2014-2020, jak też zupełnie nowe interwencje m.in. poprawa zdolności samorządów

²⁶ Wskaźnik Odsetek respondentów dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój Polski osiągnął 84% na koniec 2020 r. (dane za Sprawozdaniem rocznym z wdrażania Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2020 r.).

²⁷ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r., str. 253.

lokalnych do przygotowania i realizacji projektów w programach Interreg: Europa, Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego (Interreg B i C), co wpisuje się w strategię SUERMB.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 kładzie istotny nacisk na rozwijanie kompetencji administracji publicznej. Chodzi o umiejętności niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspieranie powiązań między lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki. W ramach PT FE zostaną też przeznaczone środki na ten cel, zwłaszcza w priorytecie 2. Dodatkowo w Strategii przewidziano zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Dokument tworzy warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi. Taka współpraca będzie także animowana w ramach projektów finansowanych z PT FE.

Analizując zapisy dotyczące PT w rozporządzeniach z trzech ostatnich perspektyw finansowych można zauważyć widoczną ewolucję tego narzędzia. Początkowo było ono pomyślane jedynie jako dodatkowe środki mające zapewnić wykonywanie przez instytucje obowiązków nakładanych rozporządzeniami. Stopniowo jednak środek ciężkości został przesunięty i do definicji PT zaczęto wprowadzać nowe elementy mówiące o wsparciu potencjału beneficjentów i partnerów. W ten sposób PT przestała być narzędziem do wykorzystania tylko przez tzw. „administrację funduszową”, a stała się odpowiedzialna także za odpowiednie przygotowanie beneficjentów i partnerów do właściwego wykorzystania FE.

O wyzwaniach czekających PT w perspektywie finansowej 2021-2027 zaczęto mówić już w 2017 r., kiedy to PE opublikował Sprawozdanie w sprawie perspektyw PT w ramach polityki spójności²⁸. W dokumencie zawarto wiele obserwacji i zaleceń, na których oparte zostały założenia PT FE:

1. PT nie dociera wystarczająco i skutecznie do organów lokalnych i regionalnych, które zazwyczaj mają najmniejszy potencjał administracyjny.

²⁸ Sprawozdanie w sprawie perspektyw pomocy technicznej w ramach polityki spójności (2016/2303 (INI)), Komisja Rozwoju Regionalnego, Parlament Europejski, Sprawozdawczynie: Ruža Tomašić.

W ramach PT FE będzie istniała możliwość udzielenia wsparcia organom lokalnym i regionalnym. W szczególności będą to jst znajdujące się na obszarach strategicznej interwencji (OSI) oraz te, które dysponują słabszym potencjałem na tle pozostałych beneficjentów. Część wsparcia udzielanego w ramach PT FE będzie miała formę dotacji na realizację projektów (w tym predefiniowanych, pilotażowych i partnerskich) w najważniejszych obszarach z punktu widzenia realizacji polityki spójności. Przykładowo środki PT FE mogą zostać wykorzystane na wsparcie przygotowania lokalnych i ponadlokalnych strategii/planów działań oraz partnerstw, o których mowa w KSRR, co wzmocni potencjał władz lokalnych i regionalnych do realizacji wspólnych projektów finansowanych ze środków polityki spójności. Możliwe będą też działania bezpośrednio służące podniesieniu kompetencji władz lokalnych np. staże, wsparcie eksperckie, programy szkoleń.

2. PT ukierunkowana na rozwijanie potencjału ludzkiego musi być wykorzystana do zaspokajania wskazanych wcześniej potrzeb odnoszących się do planów rozwoju pracowników i do specjalistycznych szkoleń dla personelu.

Realizowane w ramach PT FE działania szkoleniowe będą wynikały z planów rozwoju pracowników albo będą poprzedzone analizą potrzeb instytucji i beneficjentów. Poza tym planuje się odchodzić od szkoleń na bardzo ogólne tematy na rzecz bardziej sprofilowanych form podnoszenia kwalifikacji o charakterze bardziej warsztatowym i praktycznym.

3. Podczas implementacji zintegrowanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju miast, gdy zadania delegowane są do organów miejskich jako IP często nie otrzymują one potrzebnej PT w celu zwiększenia potencjału.

PT FE uwzględni rolę władz miejskich w polityce spójności oraz potrzebę wypracowania ich silnego potencjału na potrzeby wdrażania działań miejskich, także w ramach wdrażania Agendy Miejskiej UE, Paktu Amsterdamskiego oraz odnowionej Karty Lipskiej. W ramach PT FE przewidziane zostaną środki na budowanie i rozwój potencjału administracyjnego organów miejskich, m.in. w formie konkursów dotacji.

4. Potrzeba realnego wdrożenia podstawowych zasad i dobrych praktyk określonych w Europejskim Kodeksie Postępowania w zakresie Partnerstwa.

PT FE będzie stanowił narzędzie umożliwiające praktyczne zaangażowanie partnerów w proces realizacji polityki spójności w Polsce w perspektywie finansowej 2021-2027 poprzez zapewnienie środków na funkcjonowanie sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej. Partnerom zostanie zapewniony udział w szkoleniach, a także możliwość zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy. Będą także zwracane koszty ponoszone w związku z udziałem w posiedzeniach. Przewidziana jest także kontynuacja finansowania działalności powołanego w perspektywie 2014-2020 Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa, a także planowane jest uruchomienie projektów do realizacji przez partnerów spoza administracji.

5. Ważne jest uwzględnienie instytucji, które nie stanowią części systemu zarządzania, lecz które mają bezpośredni wpływ na wdrażanie polityki spójności. W ramach PT FE na liście beneficjentów, obok instytucji będących częścią systemu zarządzania i kontroli, znajdują się także instytucje horyzontalne pełniące funkcje koordynacyjne i strategiczne lub wykonujące zadania w sektorach kluczowych dla polityki spójności i mających na nią istotny wpływ. Instytucjom tym, w zależności od potrzeb i możliwości, zostaną zagwarantowane środki na rozwój ich potencjału.

6. W celu ograniczenia nadmiernych trudności proceduralnych PT powinna w przyszłości koncentrować się coraz bardziej na poziomie beneficjenta/projektu, niezależnie od tego, czy dotyczy sektora państwowego, sektora prywatnego, czy też sektora społeczeństwa obywatelskiego, aby zapewnić podaż innowacyjnych i dobrze pomyślanych projektów wpasowujących się w już istniejące strategie unikające zunifikowanego podejścia.

W ramach PT FE będzie podejmowany szereg inicjatyw wspierających beneficjentów i mających za zadanie odpowiednie przygotowanie projektów oraz zapewniających podaż projektów innowacyjnych, wpisujących się w obowiązujące strategie. Cel ten zostanie także wsparty poprzez zapewnienie środków na debatę i planowanie strategiczne.

7. Państwa członkowskie powinny ustanowić sieć punktów informacyjnych umożliwiających potencjalnym beneficjentom uzyskanie wiedzy o dostępnych

źródłach finansowania, programach oraz procedurach otwartych, a także o tym, jak wypełniać formularze wniosków i realizować projekty.

W ramach PT FE przewidziane zostały środki na wsparcie funkcjonowania sieci punktów informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów polityki spójności.

Przewidziano też środki na promocję tej sieci, zapewnienie odpowiedniej komunikacji na poziomie lokalnym oraz zbudowanie odpowiedniego potencjału komunikacyjnego beneficjentów.

8. PT należy traktować jako proste i elastyczne narzędzie, które można dostosować do zmieniających się okoliczności.

Ewaluacja mid-term wykazała, że system naboru i oceny projektów, monitorowania realizacji projektów, rozliczeń finansowych i sprawozdawczości w ramach PO PT 2014–2020 działa sprawnie, nie generując zbędnych obciążeń administracyjnych²⁹. System wdrażania PT FE będzie prosty (nie przewiduje się funkcjonowania innych instytucji poza IZ, IA oraz Instytucji odpowiedzialnej za otrzymywanie płatności z KE). Procedury wnioskowania o dofinansowanie i płatność będą nieskomplikowane oraz przewiduje się zastosowanie kosztów uproszczonych w Programie.

9. PT można wykorzystać do testowania projektów pilotażowych obejmujących innowacyjne rozwiązania.

W ramach PT FE zostaną przewidziane środki na testowanie projektów pilotażowych obejmujących innowacyjne rozwiązania w zakresie lepszego wdrażania Funduszy Europejskich. Poza tym, w ramach samego Programu będzie możliwe wdrażanie projektów przewidujących innowacyjne rozwiązania z obszaru zarządzania zasobami ludzkimi oraz opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania zasobami ludzkimi służących jak najbardziej efektywnemu motywowaniu i wykorzystaniu potencjału ludzkiego zaangażowanego w realizację polityki spójności.

Poza tym PE z zadowoleniem przyjął przykład wielopoziomowego systemu wdrażania polityki spójności w Polsce (trzy filary PT), który umożliwi stosowanie bardziej

²⁹ Ewaluacja śródkresowa Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Raport końcowy, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rynku Pracy S-TO-S i LB&E Sp. z o. o., str. 6.

ukierunkowanego na wyniki, skoordynowanego, strategicznego i przejrzystego podejścia oraz przynosi większą wartość dodaną.

Zalecenia PE odnośnie PT muszą być analizowane razem z zaleceniami KE przedstawionymi w *Sprawozdaniu krajowym – Polska 2019* w Załączniku D. KE sformułowała w tym dokumencie szereg rekomendacji dotyczących elementów niezbędnych do skutecznej realizacji polityki spójności. Elementy te powinny stanowić fundament gwarantujący efektywną realizację polityki spójności i bez właściwego ich zaadresowania nie może być mowy o skutecznym wdrażaniu funduszy w perspektywie finansowej 2021-2027. Program PT FE będzie stanowił odpowiedź na sformułowane przez KE rekomendacje:

1. Programowanie oparte o skuteczną realizację programów regionalnych i najlepsze praktyki z okresu programowania 2014-2020, w tym działanie pilotażowe w województwie lubelskim w zakresie budowania zdolności administracyjnych na wstępnym etapie działań.

PT FE czerpie z najlepszych praktyk zidentyfikowanych podczas wdrażania poprzedniej perspektywy finansowej. Badanie mid-term pokazało, że PO PT 2014-2020 właściwie, zgodnie z potrzebami, wspiera wszystkie trzy funkcje systemu realizacji polityki spójności: strategiczną, wdrożeniową i refleksyjną, a bez wsparcia ze strony PO PT realizacja tych funkcji byłaby silnie zagrożona³⁰. Dlatego też podjęta została decyzja o kontynuacji Programu oraz wprowadzeniu dodatkowych elementów ułatwiających jego wdrażanie tj. kosztów uproszonych. Przeanalizowane też zostały dobre praktyki w ramach działań pilotażowych prowadzonych przez KE, w tym zwłaszcza w zakresie budowania zdolności administracyjnych i zostaną one wzięte pod uwagę m.in. przy prowadzeniu działań wspierających potencjał instytucji. W ramach Programu zapewnione zostanie też wsparcie dla specyficznych grup projektodawców, w tym w szczególności beneficjentów o słabszym potencjale, także z regionów rozwijających się³¹. W odniesieniu do wsparcia potencjału instytucji inspiracji do podejmowanych interwencji dostarczą wyniki działania pilotażowego wdrażanego w województwie lubelskim w perspektywie 2014-2020.

³⁰ Ewaluacja śródkresowa Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Raport końcowy, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rynku Pracy S-TO-S i LB&E Sp. z o. o., str. 10.

³¹ Catching-up regions.

2. Wzmocnienie zdolności beneficjentów, zwłaszcza w sektorze kolejowym i na obszarach dotkniętych wyzwaniami społeczno-gospodarczymi.

Wzmocnieniu zdolności beneficjentów będzie poświęcony priorytet 2.

Zaplanowano m.in. prowadzenie sieci informacyjnej dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, działania szkoleniowe i edukacyjne, dotacje dla projektów predefiniowanych, pilotażowych i partnerskich m.in. dla beneficjentów dysponującym słabszym potencjałem na tle pozostałych beneficjentów z obszarów zmarginalizowanych i tracących funkcje społeczno-ekonomiczne (zwłaszcza jst), wsparcie oferowane przez panele ekspertów w zakresie wyboru i realizacji projektów, wsparcie procesu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie przygotowania i wdrażania projektów oraz wsparcie podejścia terytorialnego we wdrażaniu polityki spójności w latach 2021-2027.

3. Odpowiednie uczestnictwo i zwiększenie zdolności partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron w realizacji celów polityk publicznych.

W ramach Programu zapewnione będą środki finansowe na funkcjonowanie sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej. Partnerom zostanie zapewniony udział w szkoleniach, a także możliwość zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy. Będą także zwracane koszty ponoszone w związku z udziałem w posiedzeniach. Podejmowane będą też działania mające na celu włączanie partnerów spoza administracji i budowanie ich potencjału do wzmacniania reprezentatywności podejmowanych przez administrację działań w obszarze polityki spójności. Tym samym Program będzie narzędziem zapewniającym praktyczną realizację Europejskiego Kodeksu Postępowania w zakresie Partnerstwa.

4. Konsolidacja lub lepsza strategiczna koordynacja programów mających związek z tym samym sektorem lub obszarem geograficznym, jak również lepiej ukierunkowane i mniej zburokratyzowane inwestycje w dziedzinie zdrowia.

PT FE pełni kluczową rolę we wspieraniu sprawności administracji odpowiedzialnej za wdrażanie polityki spójności. Komponenty PT w pozostałych programach pełnią funkcję komplementarną w stosunku do PT FE i są elementem wielopoziomowego systemu wdrażania polityki spójności w Polsce. W ramach

Programu będą wspierane instytucje horyzontalne (pełniące funkcje koordynacyjne i strategiczne), co zapewni lepszą strategiczną koordynację programów.

Ponadto Program będzie pełnił rolę strategiczną i podejmowane będą interwencje w kluczowych obszarach istotnych z punktu widzenia całego systemu wdrażania polityki spójności. W szczególności, ze środków Programu zapewniona zostanie koordynacja strategiczna i zarządcza na poziomie UP oraz wsparcie realizacji krajowych i europejskich dokumentów planistycznych wyznaczających kierunki i określających warunki realizacji polityki spójności.

Dodatkowo zintensyfikowane zostaną działania dotyczące koordynacji funduszy europejskich z programami zarządzanymi centralnie przez KE (np. programami Horyzont Europa, Cyfrowa Europa, Erasmus+, Life, instrumentem Łącząc Europę oraz funduszem InvestEU). W szczególności wspierane będą synergie między różnymi instrumentami UE w procesie planowania strategicznego, w którym określone zostaną wspólne cele i obszary działań w ramach różnych programów. W perspektywie 2014-2020 pozytywne efekty w zakresie koordynacji przyniosła działalność Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Inicjatywy te lub podobne będą mogły być realizowane w perspektywie 2021-2027 i finansowane ze środków PT FE.

5. Określenie obszarów inteligentnych specjalizacji w oparciu o krajowe i regionalne potrzeby oraz potencjał poprawy wyników w zakresie innowacyjności i wspierania wzrostu wydajności.

Za określenie obszarów inteligentnych specjalizacji odpowiada Ministerstwo Rozwoju i Technologii, które otrzymywało wsparcie ze środków PO PT 2014-2020 w zakresie utrzymania odpowiednich zasobów i rozwoju potencjału umożliwiającego realizację zadań w obszarze innowacyjności, w tym inteligentnych specjalizacji. Ze środków PO PT 2014-2020 zrealizowany został też pilotażowo projekt na rzecz otoczenia instytucjonalnego przedsiębiorstw i rozwoju polityki klastrowej. Kontynuacja takiego wsparcia będzie możliwa w ramach PT FE.

6. Szersze wykorzystanie instrumentów finansowych lub wkładów do „modułu państwa członkowskiego” w ramach InvestEU na działania generujące dochód i przynoszące oszczędności.

W ramach PT FE planowane są działania dotyczące koordynacji funduszy europejskich z programami zarządzanymi centralnie przez KE, w tym InvestEU. W szczególności wsparcie w zakresie utrzymania odpowiednich zasobów i potencjału zostanie udzielone jednostce koordynującej InvestEU w Polsce. Planowane jest także podjęcie pracy z samorządami nad lepszymi montażami finansowymi projektów oraz PPP.

7. Ulepszone zagospodarowanie przestrzenne i zarządzanie projektami, zwłaszcza w obszarach funkcjonalnych.

Wzmocnienie zdolności beneficjentów m.in. w obszarach zagospodarowania przestrzennego i zarządzania projektami będzie stanowiło bardzo istotny obszar wsparcia udzielanego w ramach PT FE. Zaplanowano m.in. działania szkoleniowe i edukacyjne, konkursy dotacji dla projektów predefiniowanych, pilotażowych i partnerskich, wsparcie oferowane przez panele ekspertów w zakresie zagospodarowania przestrzennego i zarządzania projektami oraz wsparcie procesu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w tych zakresach m.in. w obszarach funkcjonalnych.

8. Poprawa funkcjonalności zamówień publicznych.

Ze środków PT FE planowane jest wsparcie zasobów i potencjału Urzędu Zamówień Publicznych jako instytucji odpowiedzialnej za koordynację obszaru zamówień publicznych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki zielonych i innowacyjnych zamówień publicznych uwzględniających aspekt społeczny.

Reasumując, pomimo niewątpliwie dobrych rezultatów i tempa wykorzystywania środków z UE przez Polskę w ramach poprzednich perspektyw finansowych oraz pomimo tego, że przegląd raportów z badań ewaluacyjnych wskazuje, że przyjęty system wdrażania w rozumieniu układu instytucjonalnego i ram proceduralnych jest oceniony jako funkcjonujący właściwie i nie wymagający zasadniczych zmian przed PT nadal stoją liczne wyzwania związane głównie z utrzymaniem potencjału instytucji, wzmocnieniem potencjału beneficjentów i partnerów oraz zapewnieniem podaży dobrych jakościowo projektów realizujących cele zapisane w dokumentach strategicznych.

1.2. Cele Programu

Zgodnie z przyjętą logiką programowania oraz założeniami określonymi w UP Program nie wpisuje się w cele polityk oraz cele szczegółowe określone odpowiednio w rozporządzeniu ogólnym oraz rozporządzeniach tematycznych. Program ma charakter horyzontalny, a zaplanowane w nim interwencje przełożą się bezpośrednio na skuteczną realizację celów określonych w rozporządzeniach.

Biorąc pod uwagę pomocniczą rolę PT FE cel główny Programu został określony jako **zapewnienie skutecznego systemu realizacji polityki spójności w latach 2021-2027 w wymiarze strategicznym, wdrożeniowym i refleksyjnym.**

Osiągnięcie celu głównego Programu zostanie zrealizowane poprzez następujące cele szczegółowe oraz odpowiadające im priorytety.

Cel 1: Utrzymanie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków gwarantujących sprawne działanie instytucji

Zmniejszenie alokacji polityki spójności na lata 2021-2027 w porównaniu z perspektywą finansową 2014-2020 przy jednoczesnym wprowadzeniu nowego podejścia do architektury i wdrażania polityki spójności powoduje konieczność podjęcia działań mających na celu odpowiednie utrzymanie zasobów ludzkich i potencjału instytucji wypracowanych w ramach dwóch poprzednich perspektyw. Utrzymanie doświadczonych specjalistów w celu wykorzystania ich kompetencji i wieloletniej praktyki zostało zdiagnozowane jako kluczowe wyzwanie stojące przed systemem kadrowym w administracji odpowiedzialnej za wdrażanie funduszy europejskich w kontekście nowej perspektywy finansowej.³²

Chociaż system w dużej mierze opierać się będzie na instytucjach posiadających doświadczenie z lat 2014-2020 ich funkcjonowanie musi zostać dostosowane do wymagań nowej perspektywy finansowej. Niezbędne będzie nie tylko utrzymanie istniejącego potencjału, ale także jego rozwój. Dotyczy to zarówno zapewnienia odpowiedniej liczby wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz stworzenia im warunków umożliwiających skuteczne i efektywne wykonywanie obowiązków związanych z wdrażaniem funduszy europejskich. PT FE będzie stanowił stabilne źródło finansowania takich wydatków – będzie gwarancją utrzymania potencjału

³² Raport końcowy z badania zasobów kadrowych i warunków pracy w administracji rządowej odpowiedzialnej za wdrażanie funduszy europejskich w celu opracowania założeń systemu zarządzania zasobami ludzkimi zapewniającego wysoki potencjał administracyjny instytucji wdrażających fundusze europejskie w przyszłej perspektywie finansowej w latach 2021-2027, PWC, wrzesień 2019, str. 9.

administracyjnego niezbędnego do wdrażania funduszy pomimo ewentualnych trudności budżetowych na poziomie krajowym oraz zmniejszy ryzyko, że zajdzie konieczność ograniczenia zakresu działań, także tych umożliwiających rozwój kompetencji pracowników, co stanowi jeden z czynników decydujących o atrakcyjności pracy przy funduszach.

Ewentualne ograniczenie skali działań byłoby szczególnie niekorzystne z punktu widzenia faktu, że skuteczna i efektywna realizacja polityki spójności wymaga właściwego zaplanowania oraz wdrażania wszystkich procesów oraz narzędzi, tak aby tworzyły one spójny i kompleksowy system. Co więcej zdecydowana większość obowiązków i procesów o których mówią rozporządzenia musi być wykonywana niezależnie od wielkości alokacji przyznanej państwu członkowskiemu. Także zmniejszenie ilości środków przyznanych Polsce na politykę spójności nie będzie się równało proporcjonalnie mniejszemu zapotrzebowaniu na środki PT, zwłaszcza w tak kluczowej dziedzinie jak wsparcie zasobów ludzkich.

Biorąc pod uwagę fakt fluktuacji pracowników, co prowadzi do niedoboru specjalistów oraz trend na rynku pracy, w którym atmosfera w miejscu pracy jest istotnym czynnikiem decydującym o wyborze miejsca pracy, warto też uzupełnić system wsparcia ZZL o komponent związany z zapobieganiem dyskryminacji w miejscu pracy.

Interwencja PT FE dotyczy – zgodnie z zasadą subsydiarności i komplementarności z komponentami PT w poszczególnych programach – procesów i narzędzi o charakterze horyzontalnym, realizowanych z poziomu UP. Należą do nich m.in. planowanie i zarządzanie strategiczne, koordynacja i monitorowanie, wsparcie roli refleksyjnej oraz wsparcie dla policy makers w kluczowych dla polityki spójności sektorach, zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacji i wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami systemu wdrażania polityki spójności, w tym partnerami.

Cel 1 zostanie zrealizowany poprzez **priorytet 1 *Skuteczne instytucje***.

Cel 2: Rozwój potencjału beneficjentów ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru terytorialnego polityki spójności

Jedną z podstaw tworzenia ram prawnych dla okresu programowania 2021-2027 była chęć zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów. Nadmierne skomplikowanie i nieuzasadnione procedury i wymogi stanowią bowiem czynnik

zniechęcający do występowania o wsparcie i korzystanie ze środków polityki spójności. PT FE będzie zapewniał środki nie tylko na odbiurokratyzowanie polityki spójności (m.in. poprzez wsparcie instytucji Rzecznika Funduszy Europejskich), ale także zgodnie z rekomendacją PE³³ na zapewnienie podaży innowacyjnych i dobrze pomyślanych projektów wpasowujących się w już istniejące strategie unikające zunifikowanego podejścia. Przy czym wsparcie w tym obszarze powinno docierać także do organów lokalnych i regionalnych, które zazwyczaj mają najmniejszy potencjał administracyjny.

W tym kontekście szczególne znaczenie ma administracja samorządowa, która odpowiada za realizację największej liczby projektów i której działania mają duże znaczenie dla prawidłowego i efektywnego wykorzystania środków w ramach funduszy europejskich. Jednocześnie to właśnie na poziomie samorządowym identyfikuje się największe braki w zakresie potencjału administracyjnego do skutecznej realizacji projektów. Skierowanie wsparcia do tej grupy odbiorców jest więc niezbędne dla zapewnienia sprawności działania całego systemu.

W związku z powyższym, jednym z obszarów interwencji PT FE będzie wsparcie skierowane do beneficjentów – zarówno tych znajdujących się na obszarach strategicznej interwencji (OSI) wyznaczonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do roku 2030, jak również tych znajdujących się poza ww. obszarem, ale znajdujących się w specyficznej sytuacji i wymagających szczególnego wsparcia eksperckiego, żeby właściwie wykorzystać szanse rozwojowe.

W związku z art. 9, ust. 1 i 3 rozporządzenia ogólnego konieczne jest zaplanowanie działań umożliwiających kompleksowe wsparcie dla beneficjentów i z zakresu realizacji zasad horyzontalnych.

W celu wsparcia beneficjentów w procesie generowania strategicznie przemyślanych, innowacyjnych projektów o wysokiej wartości dodanej organizowane będą m.in. konkursy dotacji oraz zapewnione zostanie wsparcie szkoleniowe i doradcze (w postaci np. panelu ekspertów). Wsparcie będzie dotyczyło tematycznie zdefiniowanych obszarów najważniejszych we wdrażaniu polityki spójności w latach 2021-2027.

³³ Sprawozdanie w sprawie perspektyw pomocy technicznej w ramach polityki spójności (2016/2303 (INI)), Komisja Rozwoju Regionalnego, Parlament Europejski, Sprawozdawczyni: Ruža Tomašić.

Doświadczenia z realizacji inicjatywy KE (np. catching-up regions) wskazują także na potrzebę budowania ponadlokalnych partnerstw, współpracy w realizacji zintegrowanych działań rozwojowych, a także wspierania oddolnych inicjatyw takich jak ZIT, RLKS czy inne narzędzia terytorialne (IIT). Potencjał ZIT został już w dużej mierze zbudowany ze środków PO PT 2014-2020. Jego podtrzymanie, zgodnie z ideą subsydiarności, będzie zadaniem programów regionalnych. Ze środków krajowych będą natomiast wspierane działania przynoszące większą wartość dodaną i przynoszące efekt synergii tj. w szczególności zadania w zakresie komunikacji i wymiany doświadczeń między ośrodkami wojewódzkimi a innymi miastami oraz wspierające potencjał jst i ich partnerstw wdrażających instrumenty ZIT lub IIT poprzez zapewnienie wsparcia eksperckiego dla przygotowania niezbędnych dokumentów strategicznych.

Kompleksowe wsparcie dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów będzie również świadczone poprzez sieć punktów informacyjnych, a także poprzez zapewnienie utrzymania i rozwoju wspólnego dla wszystkich programów krajowego systemu informatycznego, który ma zapewnić całościowe i jednolite podejście do obsługi projektu niezależnie od źródła jego finansowania (od momentu złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta).

Cel 2 zostanie zrealizowany poprzez **priorytet 2 *Skuteczni beneficjenci***.

Cel 3: Zapewnienie odpowiedniej widoczności polityki spójności poprzez właściwą informację i promocję funduszy europejskich

Zapewnienie odpowiedniego eksponowania wsparcia otrzymanego w ramach funduszy polityki spójności stanowi zobowiązanie państwa członkowskiego zgodnie z art. 46 rozporządzenia ogólnego. Działania zapewniające odpowiednią widoczność polityki spójności w Polsce będą realizowane zgodnie ze strategią komunikacji i ukierunkowane na promocję wartości UE oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie celów i osiągnięć polityki spójności (np. ochrona środowiska, dłuższe życie, lepsza edukacja, przejrzystość procesu inwestycyjnego) oraz zasad horyzontalnych (w tym niedyskryminacji). Działania prowadzone w ramach tego celu w ramach PT FE dotyczyć będą informacji i promocji o charakterze horyzontalnym dotyczącym polityki spójności oraz współpracy w dziedzinie komunikacji w ramach wszystkich funduszy objętych rozporządzeniem ogólnym, a także ich komplementarności ze środkami objętymi zarządzaniem bezpośrednim KE.

W celu jak najlepszego dopasowania komunikatów dotyczących funduszy europejskich do potrzeb informacyjnych i sposobu percepcji poszczególnych grup docelowych (w szczególności beneficjentów i potencjalnych beneficjentów) przewiduje się zaangażowanie partnerów spoza administracji (partnerów społecznych, gospodarczych i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych) w działania informacyjne i promocyjne oraz podnoszenie jakości działań realizowanych przez uczestników systemu realizacji funduszy europejskich. Ponadto zapewniona będzie koordynacja wszystkich działań z zakresu informacji i promocji podejmowanych przez poszczególne instytucje zarządzające krajowymi i regionalnymi programami, dzięki czemu realizowane przez te instytucje przedsięwzięcia będą względem siebie spójne i komplementarne.

Cel 3 zostanie zrealizowany poprzez **priorytet 3 *Skuteczna komunikacja***.

Załącznik 2: Linia demarkacyjna pomiędzy PT FE a priorytetami PT w pozostałych programach

Obszar	Typ działań PT	PT FE	FEnIKS	FENG	FERC	FEPW	FERS	PR ³⁴
1. Instytucje	Upowszechnienie nowoczesnych metod ZZL	IZ PK ³⁵ , instytucje horyzontalne	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IZ,IP,IP2
	Szkolenia dotyczące potrzeb danego programu	IZ PT FE, instytucje horyzontalne	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2
	Szkolenia horyzontalne	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	Zakup wyposażenia, sprzętu komputerowego i usług IT	IZ PK, instytucje horyzontalne	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IZ,IP,IP2

³⁴ PR – programy regionalne

³⁵ PK - programy krajowe

	Budowa, utrzymanie i rozwój systemów IT (z wyjątkiem krajowego systemu CST 2021)	IZ PT FE, instytucje horyzontalne	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2
	Finansowanie pozostałych działań zapewniających sprawny system wdrażania FE	IZ PT FE, instytucje horyzontalne	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2
	Koordinacja strategiczna i zarządcza na poziomie Umowy Partnerstwa (w tym KJE)	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
2. Beneficjenci	Zwiększenie potencjału beneficjentów FE	IZ PT FE, instytucje horyzontalne	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2	IZ,IP,IP2
	Wsparcie instrumentów terytorialnych	IZ PT FE, instytucje horyzontalne	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	IZ,IP,IP2
	Utrzymanie i rozwój krajowego systemu CST 2021	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

	Koordinacja i prowadzenie sieci punktów informacyjnych dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
3. Komunikacja	Tworzenie, utrzymanie oraz rozwój stron internetowych oraz narzędzi komunikacji elektronicznej służących informowaniu o polityce spójności (np. systemu serwisów internetowych FE, w tym Portalu Funduszy Europejskich)	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	Serwisy internetowe poświęcone wdrażaniu projektów w poszczególnych programach	NIE	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IP,IP2	IZ,IP,IP2
	Prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych o charakterze horyzontalnym dotyczących	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

polityki spójności, w tym krajowych i regionalnych programów, podejmowane na podstawie strategii komunikacji, zgodnie z art. 46 rozporządzenia ogólnego							
Prowadzenie przez IZ KP działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych dotyczących krajowych programów z wyłączeniem działań o charakterze horyzontalnym oraz kampanii informacyjno – promocyjnych o szerokim zasięgu i pojedynczych działań w mediach	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
Prowadzenie przez IP, IP2 KP działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych (w tym kampanii o szerokim zasięgu) dotyczących krajowych	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE

<p>programów z wyłączeniem działań takich jak:</p> <p>a) administrowanie portalem FE i jego podstronami oraz serwisami (np. Mapa dotacji UE)</p> <p>b) horyzontalne akcje i konkursy promocyjne na temat FE</p> <p>c) horyzontalne działania edukacyjne na temat FE</p> <p>d) horyzontalne materiały informacyjno-promocyjne i konferencyjne</p>							
<p>Prowadzenie przez IZ, IP, IP2 RPO działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych dotyczących regionalnych programów z wyłączeniem działań takich jak:</p>	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK

<p>a) działania o szerokim zasięgu lub pojedyncze działania (w TV, radio, prasie i/lub internecie) o zasięgu ponadregionalnym lub ogólnopolskim</p> <p>b) administrowanie portalem FE i jego podstronami oraz serwisami (np. Mapa dotacji UE)</p> <p>c) horyzontalne akcje i konkursy promocyjne na temat FE</p> <p>d) horyzontalne działania edukacyjne na temat FE</p> <p>e) horyzontalne materiały informacyjno-promocyjne i konferencyjne</p>							
---	--	--	--	--	--	--	--

Załącznik 3: Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym

W ramach PT FE przewidziano do realizacji następujące operacje o znaczeniu strategicznym:

- Kontynuacja wsparcia funkcjonowania sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”;
- Utrzymanie i rozwój krajowego systemu informatycznego CST 2021 do obsługi perspektywy finansowej 2021-2027;
- Prowadzenie sieci punktów informacyjnych funduszy europejskich.

Projekty zostały wybrane ze względu na priorytetowy charakter oraz kluczową rolę jaką będą pełniły w realizacji celów PT FE. Ponadto są to projekty, które odpowiadają na kluczowe wyzwania stawiane na poziomie europejskim w perspektywie 2021-2027 tj.:

- zielony ład – projekt: Kontynuacja wsparcia funkcjonowania sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”;
- rozwój cyfryzacji wraz z zapewnieniem standardów dostępności – projekt: Utrzymanie i rozwój krajowego systemu informatycznego CST 2021 do obsługi perspektywy finansowej 2021-2027;
- wsparcie beneficjentów – projekt: Prowadzenie sieci punktów informacyjnych funduszy europejskich.

Ze względu na priorytetowy charakter powyższych projektów oraz kluczową rolę jaką będą pełniły w realizacji Programu ich realizacja jest planowana przez cały okres perspektywy finansowej 2021-2027.

Załącznik 4: Lista partnerów zaangażowanych w przygotowanie programu PT FE

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
1.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji międzyresortowych
2.	Ministerstwo Finansów	jednostka administracji rządowej	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027 uczestnik konsultacji międzyresortowych
3.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	jednostka administracji rządowej	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027 uczestnik konsultacji wewnętrzresortowych
4.	Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
5.	Ministerstwo Infrastruktury	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa uczestnik konsultacji międzyresortowych
6.	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji międzyresortowych
7.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
8.	Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji międzyresortowych

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
9.	Ministerstwo Zdrowia	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
10.	Główny Urząd Statystyczny	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
11.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	jednostka administracji rządowej	uczestnik konsultacji międzyresortowych
12.	Instytut Ekologii Terenów Przemysłowych	placówka naukowo-badawcza nadzorowana przez ministra do spraw klimatu i środowiska	uczestnik konsultacji międzyresortowych
13.	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	rządowa agencja wykonawcza	uczestnik konsultacji społecznych
14.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	państwowa osoba prawna	uczestnik konsultacji międzyresortowych
15.	Urząd Marszałkowski Woj. Dolnośląskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027
16.	Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027 uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
17.	Urząd Marszałkowski Woj. Lubuskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
			uczestnik konsultacji społecznych
18.	Urząd Marszałkowski Woj. Łódzkiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027 uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
19.	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027
20.	Urząd Marszałkowski Woj. Podkarpackiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027 uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
21.	Urząd Marszałkowski Woj. Podlaskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027
22.	Urząd Marszałkowski Woj. Świętokrzyskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027
23.	Urząd Marszałkowski Woj. Warmińsko-Mazurskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027 uczestnik konsultacji społecznych
24.	Urząd Marszałkowski Woj. Wielkopolskiego	jednostka samorządu terytorialnego	uczestnik konsultacji społecznych

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
25.	Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego	jednostka samorządu terytorialnego	członek Podgrupy ds. programowania PT na lata 2021-2027
26.	Urząd Gminy Olsztyn	jednostka samorządu terytorialnego	uczestnik konsultacji społecznych
27.	Związek Gmin Wiejskich Rzeczpospolitej	stowarzyszenie gmin wiejskich	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
28.	Związek Miast Polskich	stowarzyszenie miast	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
29.	Związek Samorządów Polskich	stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego	uczestnik konsultacji społecznych
30.	Rada Dialogu Społecznego	forum dialogu społecznego przedstawicieli pracowników, pracodawców i rządu	uczestnik konsultacji
31.	Rada Działalności Pożytku Publicznego	organ opiniotawczo doradczy przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego w skład którego wchodzi przedstawiciele administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz	uczestnik konsultacji

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
		organizacji pozarządowych	
32.	Centrum Łukasiewicz	grupa badawcza	uczestnik konsultacji społecznych
33.	Business Centre Club	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
34.	Forum Związków Zawodowych	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
35.	Konfederacja Pracodawców Lewiatan	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa uczestnik konsultacji społecznych uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
36.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
37.	Pracodawcy RP	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa
38.	Związek Rzemiosła Polskiego	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik konsultacji w ramach Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa uczestnik konsultacji społecznych

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
			uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
39.	Wielkopolska Izba Rzemieśnicza w Poznaniu	partnerzy społeczni i gospodarczy	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
40.	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
41.	Fundacja Aktywności Lokalnej	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik konsultacji społecznych
42.	Fundacja na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami Fronia	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
43.	Fundacja Przestrzeń do Życia	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
44.	Fundacja Stocznia	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
45.	Grupa Robocza ds. Internetu Rzeczy	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
46.	Młodzieżowy Strajk Klimatyczny	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
47.	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik konsultacji społecznych uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
48.	Polska Sieć LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
49.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
50.	Ruch „Więcej niż Energia”	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
51.	Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
52.	Stowarzyszenie „Ekoskop”	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego

Lp.	Nazwa partnera	Rodzaj partnera	Sposób zaangażowania
53.	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego
54.	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	podmiot społeczeństwa obywatelskiego	uczestnik obywatelskiego wysłuchania publicznego